

Летни инциденти в детска възраст

д-р Христо Пседерски, Отделение по Детска
реанимация, УМБАЛСМ „Пирогов“

ужилване от пчели или оси

Видове реакции

1. Локалните реакции при ухапване от насекоми се характеризират с:

- дискомфорт,
- сърбеж,
- болка,
- еритем,
- затопляне
- оток на околните тъкани.

Видове реакции

2. Системните и анафилактичните реакции са свързани както с локализирани симптоми, така и с такива, несвързани с мястото на ухапване. Симптомите могат да варират от леки до фатални. Ранните оплаквания обикновено включват генерализиран обрив, уртикария, сърбеж и ангиоедем.

Видове реакции

- Системните и анафилактичните реакции могат да причинят тревожност, дезориентация, слабост, гастроинтестинални нарушения, инконтиненция, замаяност, синкоп, хипотензия, стридор, диспнея или кашлица. При задълбочаване на реакцията може да се наблюдава респираторен дистрес и остър циркулаторен колапс.

Видове реакции

- Късните реакции може да се проявят 10-14 дни след ухапването.
- Симптомите може да са треска, неразположение, главоболие, уртикария, лимфаденопатия и полиартрит.

Поведение при ужилване

- Да се извади жилото;
- Постава се студена кърпа или мястото се държи под струя студена вода;
- Убоденото място да се навлажни с разреден амонячен разтвор, бледорозов разтвор от калиев перманганат или солена вода.

Поведение при ужилване

- Системните и анафилактичните реакции са състояния, изискващи спешна медицинска помощ.
- Провежда се болнично лечение – водно-солеви разтвори, антихистаминови препарати, кортикостероиди=

Топлинен и слънчев удар

Топлинен удар

Топлинният удар се дължи на остро претопляне на тялото, съчетано с нарушено топлоотдаване. Това става най-често през лятото в затворени и затоплени помещения, където влажността на въздуха е висока. Топлинен удар може да настъпи при престой на открито, през влажни и горещи дни. Опасност от топлинен удар има при използване на неподходящо облекло. При настъпването на топлинен удар се получава рязка дехидратация, терморегулацията на организма не функционира правилно, потенето спира.

Топлинен удар

Признаците на топлинен удар са:

- повишаване на температурата;
- главоболие ;
- зачервяване на лицето;
- повръщане;
- неспокойствие;
- суха и гореща кожа;
- изпотяване;
- ускорен пулс;
- виене на свят;
- променено съзнание

В тежки случаи се появяват гърчове, загуба на съзнанието

Слънчев удар

- Слънчевият удар възниква при по-продължително облъчване на главата от слънцето. Причината е в претопляне на мозъка от страна на инфрачервените лъчи. Това причинява прилив на кръв в мозъка и мозъчните обвивки, придружени често и с кръвоизливи.

Слънчев удар

Симптоми:

- замаяност
- световъртеж
- повръщане
- безпокойство
- главоболие
- загуба на съзнание.

При слънчевия удар отделянето на пот продължава, за разлика от топлинния удар.

Първа помощ при топлинен и слънчев удар

1 . Да се намали телесната температура:

- поставяне на пострадалия на сенчесто, прохладно и проветриво място;

- сваляне на дрехите;

- обтриване със студена вода;

- вятър с подръчни средства;

- поставяне на лед под мишниците, на челото и в ингвиналната област;

- прием на хладка вода, айрян, сокове, ако е в съзнание;

- проследяване на температурата и ако тя не спада да се потърси бърза медицинска помощ;

- Охлаждането настъпва, когато телесната температура падне под 38 градуса. Важно е свалянето да не бъде прекалено рязко.

- Ако пострадалият е загубил съзнание се проверяват жизнените показатели и се прилага КПР (изкуствено дишане и непряк сърдечен масаж).

Първа помощ при топлинен и слънчев удар

- Следете температурата и ако тя не спада потърсете бърза помощ.
- Ако пострадалият е загубил съзнание, се прави изкуствено дишане и непряк сърдечен масаж.
- Охлаждането настъпва, когато телесната температура падне под 38 градуса. Важно е свалянето да не бъде прекалено рязко.
- Ако пострадалият е загубил съзнание, се прави изкуствено дишане и непряк сърдечен масаж.

Удавяне

Удавяне

- Задържане на дишането и ларингоспазъм.
- Навлизане на течност в стомаха.
- Задържането на дишането води до хипоксия и хиперкапния.
- Аноксия, водеща до тежко увреждане на ЦНС.

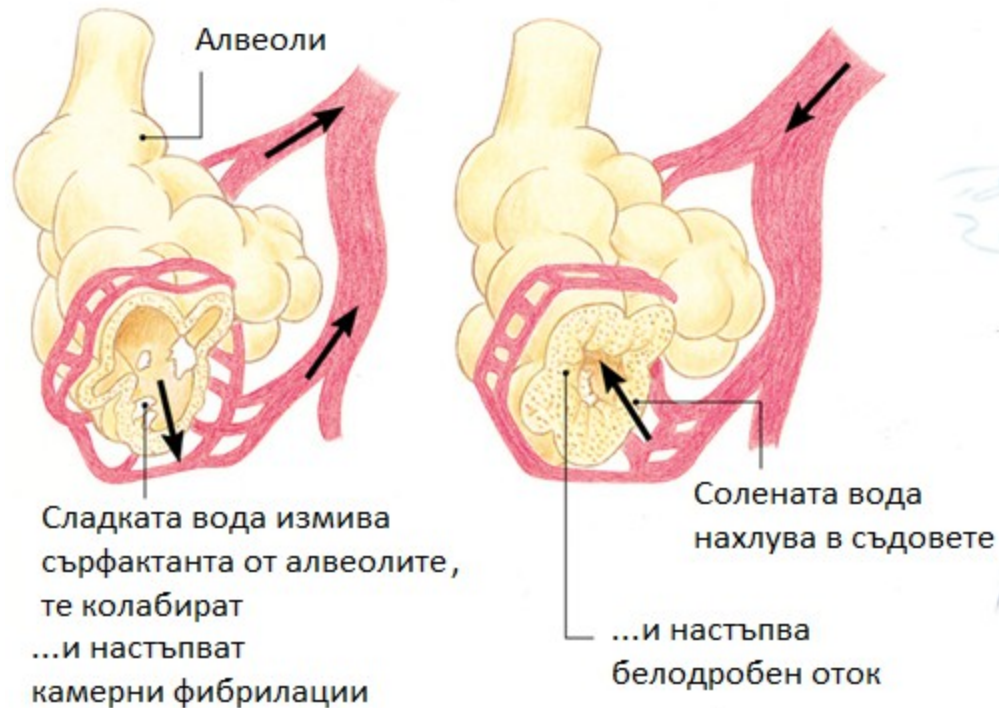

Клинична картина

- главата е назад, с отворена уста;
- страх, който е изписан по лицето;
- давящият се задъхва;
- хаотични движения на краката и ръцете.

—

Удавяне

Първа помощ

Ранно осигуряване на проходимост на дихателните пътища и вентилация.

- почистването на устната кухина е задължително
  - дефлексия на глава, прием на Есмарх
  - странично устойчиво положение
- Много често пациентът повръща!
- Няма разлика в провеждането на останалите основни прийоми на КПР.

Първа помощ

Всички пострадали, които са преживели удавяне трябва да бъдат хоспитализирани поради опасност от:

- Белодробна инфекция;
- Късни поражения на белодробните съдове и нарушена съдова пропускливост;
- Нарушения в терморегулацията.

Обструкция на дихателните пътища

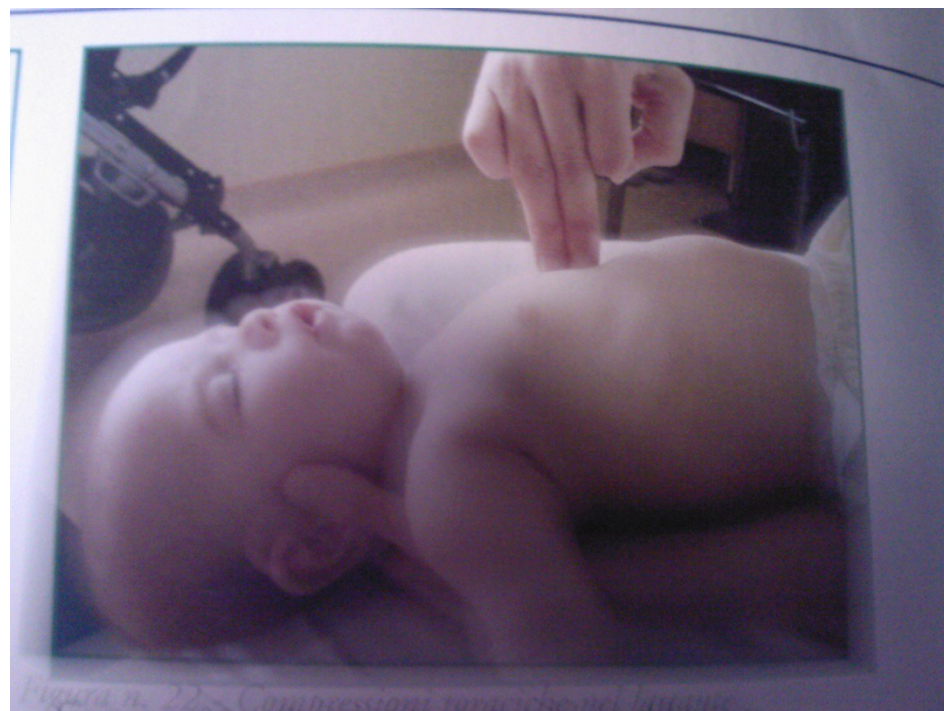
- Най-голяма честота при деца от 6 месеца до 2 години, по време на игра или хранене.
- Частична: пристъпи на кашлица, звукови феномени, дихателна недостатъчност.
- Пълна: драматична, не кашля и няма звукови феномени, посиняване. Допуска се пълна обструкция в случаи на неефективно обдишване, въпреки коректното му изпълнение.

Обструкция на дихателните пътища

- **Частична:** не се препоръчва да се прави дезобструкция преди да се транспортира детето в Спешно звено: **Опасност от пълна обструкция.** Препоръчва се детето да се успокои, да заеме удобно за него положение, да се насърчава само да кашля.
- **Пълна:** провокирана кашлица, интраторакално налягане

Обструкция на дихателните пътища - прийоми

- Кърмаче - 5 удара интерскапуларно или 5 торакални компресии

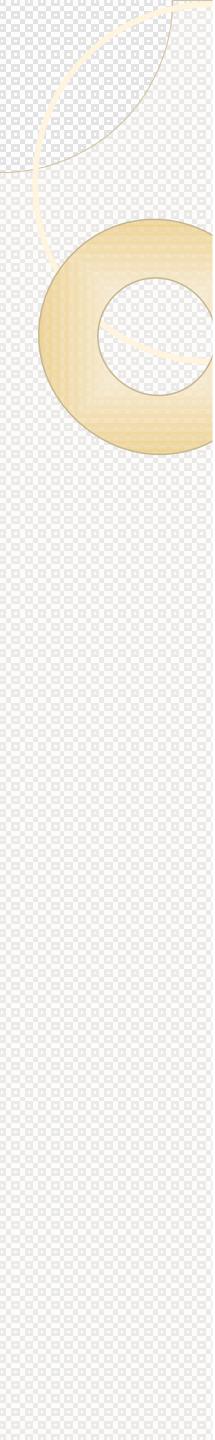

Обструкция на дихателните пътища - прийоми

- Деца - 5 удара интерскапуларно

Обструкция на дихателните пътища - прийоми

- Приём на Heimlich
- 5 компресии в посока - предно-задна и отдолу-нагоре, като се внимава да не се притиска гръс. хурrhoideus и ребрените дъги

Обструкция на дихателните пътища - прийоми

• **Пациент в съзнание**

- 5 удара между скапулите
- 5 компресии:
  - торакални – при кърмаче
  - абдоминални (Heimlich) - при деца над 1 год.

• **Пациент без съзнание**

- Позициониране на пациента върху твърда подложка;
- Викане на помощ;
- Проверка на орофаринкса за чуждо тяло и опит за отстраняването му, ако се вижда;
- Проходимост на дихателните пътища - 5 обдишвания - репозициониране на главата при неуспех -торакални компресии - КПР до пристигане на Бърза помощ или до Спешното звено

Оценка на мястото на инцидента

- ***Оценка На мястото на инцидента***

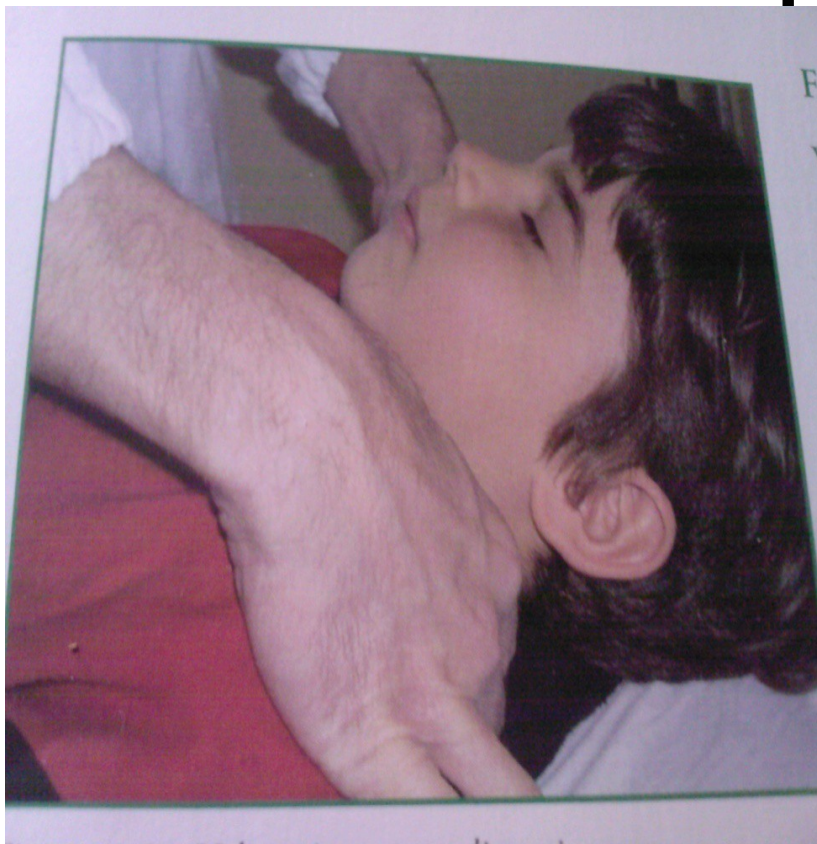
- При наличие на опасност е необходимо преместване на детето (пожар, токсични газове и др.);
- Във всички останали случаи КПР се извършва на място;
- Да се използват защитни средства - маски, ръкавици.

Последователност на PBLIS-D

(основно поддържане на живота - дефибрилатор)

- A (Airway) - оценяване и осигуряване на проходими дихателни пътища;
- B (Breathing) - оценка на дишането и изкуствено обдишване;
- C (Circulation) - оценка на циркулацията и външно сърдечно притискане;
- D (Defibrillation) - оценка на сърдечния ритъм с полуавтоматичен /автоматичен дефибрилатор и дефибрилация.

Фаза А (airway)-Дихателни ПЪТИЩА PBLIS-D

Оценка на степен на съзнание

- Извикайте детето на глас;
- Приложете болков стимул
- Избягвайте резки; движения и разтърсване на детето.

Фаза А (airway)-Дихателни

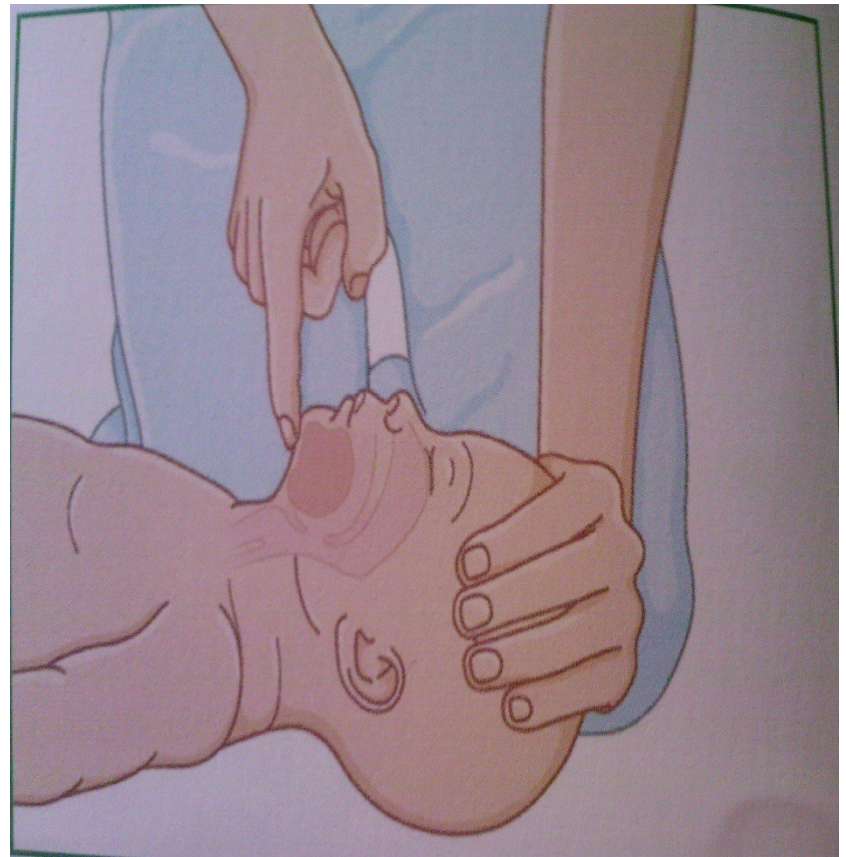
ПЪТИЩА PBLIS-D

- *Извикване на помощ*
- *Веднага* - при 2 присъствали на КПА; 1 спасител вика помощ с AED - автоматичен външен дефибрилатор, когато се подозира сърдечно болно дете или внезапен КА
- *След 1 мин КПР* - при 1 спасител (5 цикъла - 30 компресии: 2 вдишвания)

2.Фаза А (airway)-Дихателни ПЪТИЩА PBLIS-D

- **Осигуряване на проходимост на ДП - кърмаче**
- Проверка на устната кухина и екстракция на чужди тела, ако има такива.
- Не се препоръчва дорзална флексия на главата, защото това може да доведе до колабиране на трахеята, която лесно се деформира в тази възраст.
- Неутрално положение на главата.

Фаза А (airway)-Дихателни пътища PBLIS-D

Фаза В (breathing)-Дишане PBLIS-D

- **Оценката се извършва за 10 сек.**
  - Гледай - движения на гръден кош, епигастриума, корема при кърмаче);
  - Чуй - дихателни шумове;
  - Почувствай - дали излиза въздух от дихателните пътища.

Фаза В (breathing)-Дишане PBLIS-D

- *Ако има дишане*

n. 8 - Posizione di sicurezza nel bambino

Фаза В (breathing)-Дишане PBLIS-D

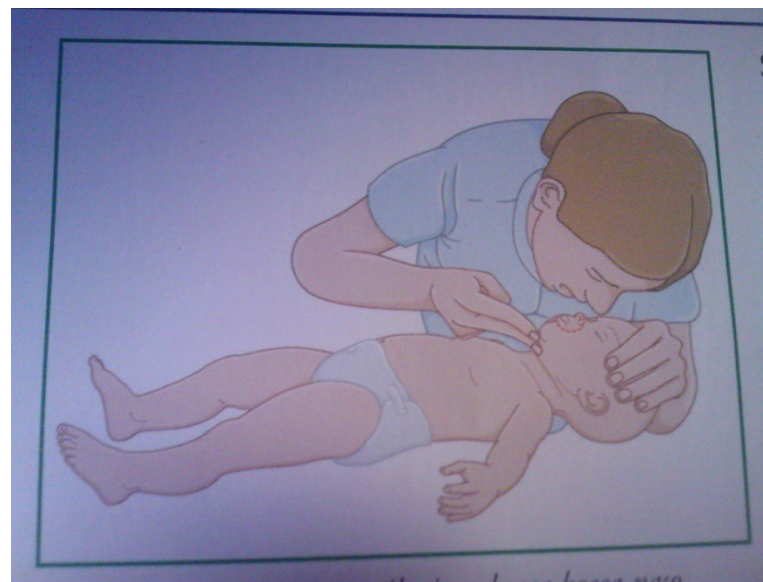
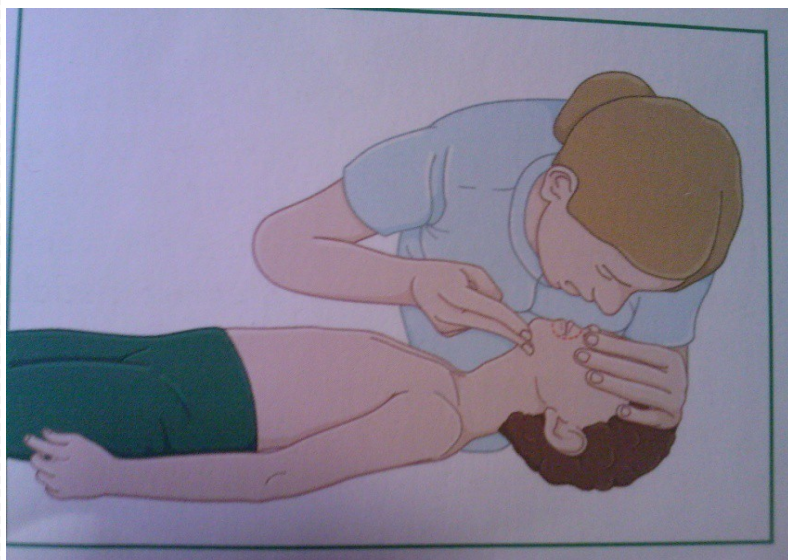
- *Ако липсва дишане*

- 5 вдишвания – всяко с продължителност 1-1,5 сек.
- Хипервентилация или обдишване с голямо налягане - опасност от раздуване на стомаха, пневмоторакс

Фаза В (breathing)-Дишане PBLIS-D

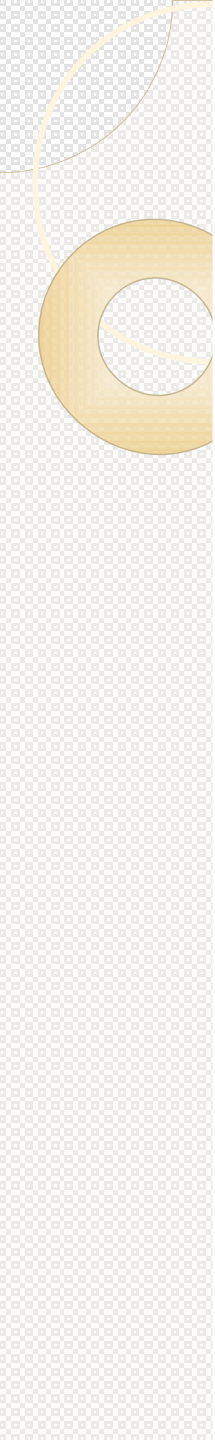
- **Дишане**- уста в уста – над 1 год, уста - уста нос - при кърмачета
- В издишания въздух съдържанието на O₂ е 16-17 %

Фаза С (circulation)- Кръвообращение PBLIS-D

- *Оценка на кръвообращението за 10 сек.*

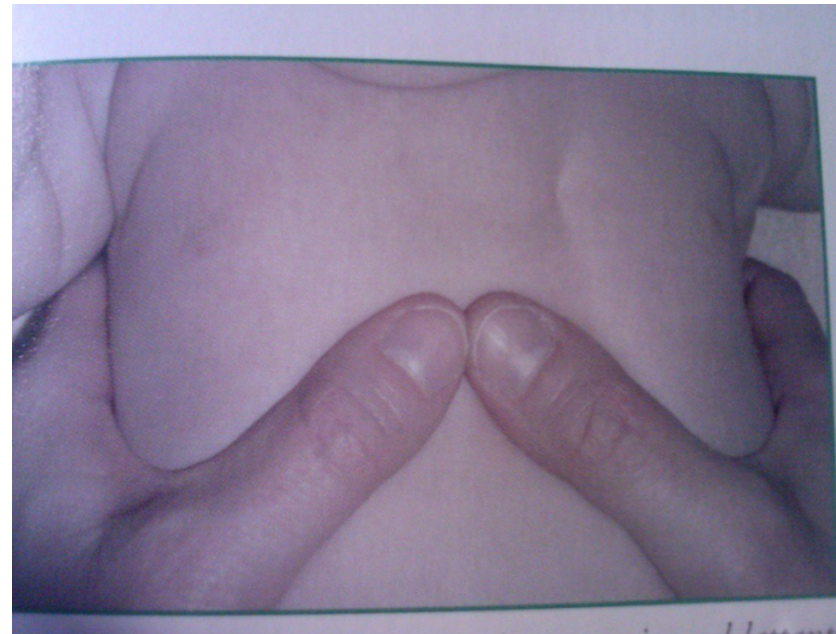
Фаза С (circulation)- Кръвообращение PBLIS-D

- ***Има пулс***
- 20 вдишвания /
МИН.
- ***Няма пулс или СЧ под
60 уд/ мин***
  - КПР- изкуствено
дишане и външно
сърдечно
притискане

Фаза С (circulation)- Кръвообращение PBLIS-D

- *Външно сърдечно притискане – техники -
кърмаче*

Фаза С (circulation)- Кръвообращение PBLIS-D

- *Външно сърдечно притискане – техники при деца над 1 год.*

Фаза С (circulation)- Кръвообращение PBLIS-D

- **Параметри на външното сърдечно притискане**
  - **Компресия на гръдния кош поне с 1/3 от неговия предно-заден диаметър**
  - **Време за компресия и декомпресия на гр кош 1:1**
- **Поддържане на честота на компресиите 100 пъти/мин**
- **Осигуряване на отношение компресии / вентилация 15 : 2 = 1 цикъл) - при 2 спасители**
- **30: 2 при 1 спасител**
- **1 минута = 5 цикъла**

Благодаря за вниманието

